

MANUAL PER AL DESENVOLUPAMENT DE LES COMPETÈNCIES MUNICIPALS EN MATÈRIA DE CONTAMINACIÓ LLUMINOSA

Lectura i anàlisi de la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn, i del Decret 82/2005, de 3 de maig, que la desenvolupa

Amb el suport de:

Diputació de Girona
221 municipis

Elaborat per:

MANUAL PER AL DESENVOLUPAMENT DE LES COMPETÈNCIES MUNICIPALS EN MATÈRIA DE CONTAMINACIÓ LLUMINOSA. Lectura i anàlisi de la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn, i del Decret 82/2005, de 3 de maig, que la desenvolupa.

Juny 2010

Autoria: Isabel Junquera i Muriana, REPTE TERRITORIAL, SC, per encàrrec del Consell d'Iniciatives Locals per al Medi Ambient de les comarques de Girona.

Revisió ortogràfica: Dani Vivern i Lladó

Citació recomanada: Junquera i Muriana, Isabel. *MANUAL PER AL DESENVOLUPAMENT DE LES COMPETÈNCIES MUNICIPALS EN MATÈRIA DE CONTAMINACIÓ LLUMINOSA. Lectura i anàlisi de la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn, i del Decret 82/2005, de 3 de maig, que la desenvolupa.* Olot: REPTE TERRITORIAL, SC. 2010. (p.42).

ÍNDEX

1	INTRODUCCIÓ	1
2	LA NORMATIVA REGULADORA DE LA CONTAMINACIÓ LLUMINOSA: ASPECTES GENERALS.....	4
3	L'OFICINA I LA COMISSIÓ PER A LA PREVENCIÓ DE LA CONTAMINACIÓ LLUMINOSA	10
4	CATÀLEG DESCRIPTIU DE COMPETÈNCIES MUNICIPALS EN PREVENCIÓ DE LA CONTAMINACIÓ LLUMINOSA.....	12
5	FONTS DE FINANÇAMENT	36
6	PER A AMPLIAR INFORMACIÓ	41

El mes d'octubre passat, el Consell d'Iniciatives Locals per al Medi Ambient de les comarques de Girona (CILMA) va organitzar un curs pràctic sobre la prevenció de la contaminació lluminosa en l'àmbit municipal. El curs s'estructurava en diferents sessions temàtiques que tractaven tant aspectes tècnics relatius a la contaminació lluminosa (tipologia de làmpades, reducció de flux lluminós, lluminàries, noves solucions d'il·luminació amb LED, etc.), com aspectes d'anàlisi del nou marc de competències que l'aprovació de la normativa catalana de prevenció de la contaminació lluminosa creava per als municipis.

La realització del curs va constatar la necessitat de familiaritzar-se amb conceptes de luminotècnia per tal de poder entendre les prescripcions tècniques de la normativa, i a la vegada va evidenciar la manca de coneixement d'aquesta normativa per part dels municipis de les nostres comarques.

Amb l'objectiu de poder millorar en la tasca de coneixement de les competències que han d'assumir els municipis catalans arran de l'aprovació de la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn, i del Decret 82/2005, de 3 de maig, que la desenvolupa, el CILMA va creure oportú sistematitzar la informació i continguts del curs per tal de fer-la arribar als municipis gironins. Així doncs, mitjançant el present manual:

- ⇒ Es facilita als municipis una eina pràctica per a conèixer les competències que tenen en matèria de prevenció de la contaminació lluminosa, i
- ⇒ Es descriu de forma sintetitzada cada competència, alhora que s'apunten propostes per al seu desenvolupament

Per a millorar en l'aplicació i el coneixement de la normativa, us agrairem que ens feu arribar informació relacionada amb la protecció del cel nocturn, tant referida a l'aplicació d'aspectes concrets de la normativa com d'altres iniciatives de prevenció de la contaminació lluminosa que creieu d'interès pel seu caràcter innovador, resultats assolits, pragmatisme i grau d'aplicabilitat, baix pressupost, etc.

Ens les podeu enviar a:

info@repte.net - cilma@ddgi.cat

1 INTRODUCCIÓ

1.1 La contaminació lluminosa: un nou àmbit de regulació del dret ambiental

Des de finals dels anys 90 assistim a grans canvis en el panorama del dret ambiental. Així, hem passat de tenir una normativa centrada en temes que des de ja fa anys compten amb regulació pròpia, com ara el dret d'aigües o normatives sobre residus, a una normativa realment diversa quant a temàtica, que aborda fenòmens com la contaminació odorífera, les emissions electromagnètiques, el paisatge o la contaminació lluminosa.

Aquests nous àmbits de regulació sovint deriven de la presa de consciència dels impactes que la societat genera sobre el territori que la sustenta o sobre la mateixa societat, impactes que són posats de relleu per la població, la qual demana que es regulin.

És així com neix la normativa reguladora de la prevenció de la contaminació lluminosa, fenomen que podem definir com **l'emissió a l'atmosfera de la llum procedent de fonts d'il·luminació artificial que produeix un deteriorament del medi i de la qualitat de vida.**

Si bé és cert que la societat del s. XXI precisa la il·luminació artificial nocturna per al desenvolupament de les seves activitats durant les hores de foscor, el col·lectiu d'aficionats i professionals del món de l'astronomia va ser el primer sector a posar de manifest l'entorpiment de la seva activitat, derivat del funcionament d'aquesta tipologia d'il·luminació.

Més enllà de l'obstaculització d'aquesta activitat científica, la contaminació lluminosa té també conseqüències estretament vinculades al consum energètic i, consegüentment, a l'estalvi econòmic.

És per aquest motiu que la normativa catalana en matèria de prevenció de la contaminació lluminosa centra el seu cos normatiu en la regulació d'aquests dos elements: les emissions lluminoses i l'eficiència energètica. Seran, doncs, aquests dos elements els eixos centrals que estructuraran les regulacions contingudes en la **normativa catalana de prevenció de la contaminació lluminosa: la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn, i el Decret 82/2005, de 3 de maig, que la desenvolupa.**

La proliferació de nova normativa de tipus ambiental derivada del paper actiu que pren la ciutadania en la defensa dels seus interessos ambientals ha anat acompanyada també de l'activitat de la Unió Europea com a legisladora en matèria ambiental. Així, fer referència al dret ambiental a Catalunya o a qualsevol estat de la UE és, gairebé sempre, fer referència a normativa europea (directives o reglaments que són transposats per l'Estat espanyol i, posteriorment, per les Comunitats Autònomes).

El cas de la regulació de la contaminació lluminosa, però, s'escapa d'aquesta tendència general, i la normativa actualment vigent a Catalunya no deriva de cap directiva europea i no compta tampoc amb cap llei bàsica d'àmbit estatal. És per això que, a l'hora d'analitzar els instruments de regulació i les competències dels municipis pel que fa a la prevenció de la contaminació lluminosa, únicament ens caldrà tenir en compte la normativa catalana i, en els casos que s'escaigui, les ordenances i reglaments municipals.

1.2 Causes i conseqüències de la contaminació lluminosa

La contaminació lluminosa pot descriure's des de diverses disciplines –social, ambiental, econòmica, astronòmica, etc.– segons els aspectes o les conseqüències que ens interressi destacar-ne.

La Llei 6/2001 defineix la contaminació lumínica com “l'emissió de flux lluminós de fonts artificials nocturnes en intensitats, direccions o rangs espectrals innecessaris per a la realització de les activitats previstes en la zona en què s'han instal·lat els llums” (article 4.1.a).

Es tracta, doncs, del fenomen de contaminació derivat de l'emissió directa o indirecta a l'atmosfera de fluxos de llum procedents d'aparells d'il·luminació exterior, i és deguda a la inadequació de la seva intensitat, direcció o rang espectral a l'ús que es pretenia donar a la il·luminació instal·lada. Es tracta, doncs, d'un fenomen d'origen clarament antròpic.

Si analitzem la definició que en fa la normativa catalana veurem que les **causes** d'aquesta contaminació responen a **característiques tècniques i de funcionament dels enllumenats**, entre les quals podem destacar les següents: enllumenat públic que no dirigeix la llum cap al terra; ús de canons de llum dirigits cap al cel; il·luminació ornamental, il·luminació nocturna de rètols publicitaris i aparadors; il·luminació excessiva d'àrees poc concorregudes en determinades hores, etc.

De les **conseqüències** de la contaminació lluminosa, en podem fer la següent classificació:

a) Conseqüències ambientals:

- Impacte directe sobre la fauna, per l'alteració dels bioritmes (diürn – nocturn), desorientació de les espècies migratòries, alteració dels hàbitats d'obscuritat, etc.¹
- Impactes sobre el medi derivats de la producció d'energia elèctrica. En aquest sentit, les emissions a l'atmosfera derivades de l'enllumenat públic es xifren a l'entorn de 4.250.000 t de CO₂ anuals.²

¹ Un bon recull d'aquesta tipologia d'afectacions es troba a RICH, Catherine i LONGCORE, Travis: *Ecological consequences of artificial night lightning*, (2006). Island Press (Washington DC).

b) Conseqüències científiques:

- Obstaculització de la recerca científica en el camp de l'astronomia. Gran part dels ordenaments jurídics que compten amb regulació específica en matèria de prevenció de la contaminació lluminosa i protecció del cel nocturn deuen aquesta regulació al paper desenvolupat per entitats interessades en l'astronomia, com per exemple International Dark-Sky Association (Estats Units), la Commission Internationale de l'Eclairage (Àustria) o Cel Fosc (Catalunya).

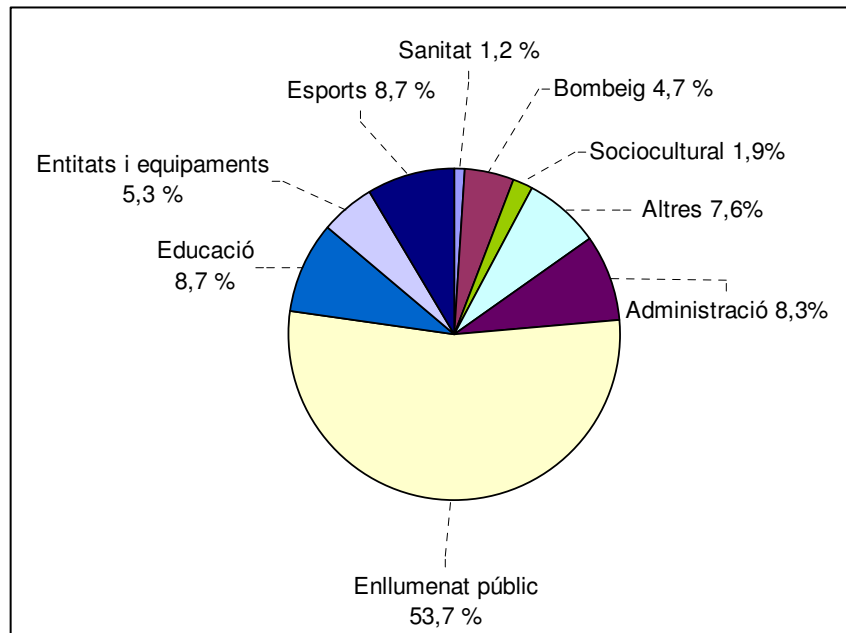
c) Conseqüències socioeconòmiques:

- Perill per a vianants i conductors/es derivat de la il·luminació excessiva o mal dissenyada, atès que causa la pèrdua de l'agudesesa visual i genera zones d'ombra massa contrastades
- Distracció de conductor/es provocada per la presència d'anuncis i rètols lluminosos
- Intrusió lumínica (invasió dels habitatges a causa de la il·luminació exterior)
- Consum energètic irracional derivat del funcionament indiscriminat dels sistemes d'il·luminació exterior i dels sistemes d'enllumenat públic
- Malbaratament dels cabals públics

D'entre totes les conseqüències esmentades, i atès el públic destinatari d'aquest manual, considerem que cal fer especial esment a la despesa en l'enllumenat públic i altres sistemes d'il·luminació de titularitat municipal.

Segons dades de l'Institut Català de l'Energia (ICAEN), la despesa energètica municipal es distribueix segons se sintetitza en el següent gràfic:

² INSTITUTO PARA LA DIVERSIFICACIÓN Y AHORRO DE LA ENERGÍA (IDAE) i COMITÉ ESPAÑOL DE LA ILUMINACIÓN (2002). Propuesta de modelo de ordenanza municipal de Alumbrado Exterior para la Protección del Medio Ambiente mediante la mejora de la Eficiencia Energética". Madrid: IDAE, pàg. 1: "El alumbrado público (...) en España (...) es responsable de la emisión a la atmósfera de alrededor de 4.250.000 t de CO₂/año". Segons SAN MARTÍN PARAMO, Ramón i FERRERO ANDREU, Lluís (2005). "Ràtios lumíniques...", op. cit., pàg. 70: "es pot deduir que la reducció potencial de les emissions de l'activitat de l'enllumenat públic és superior al 55 %". Les dades es refereixen al territori de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir d'ICAEN. *Conclusions aportades per l'anàlisi de les dades energètiques introduïdes al programa WinCEM durant l'any 2002 de 25 municipis de tot Catalunya.*

El pes del percentatge de l'enllumenat públic en la despesa energètica municipal fa que una millora en la seva gestió repercuteixi positivament en l'estalvi econòmic i energètic del municipi i, consegüentment, en la reducció del seu impacte ambiental.

Així, en l'àmbit de Catalunya, "la suma dels estalvis a causa de la disminució del flux malgastat i els derivats de la millora de l'eficàcia energètica mitjana poden estimar-se en una reducció de 47.000 kW en la potència instal·lada. Els estalvis anuals en facturació energètica poden estimar-se (...) en 26,5 milions d'euros anuals".³

La normativa catalana de prevenció de la contaminació lluminosa preveu diferents instruments de regulació encaminats a aquesta reducció del consum energètic i a una millora del seu funcionament. Vegem-los a continuació.

2 LA NORMATIVA REGULADORA DE LA CONTAMINACIÓ LLUMINOSA: ASPECTES GENERALS

2.1 Normativa que cal considerar

Catalunya ha estat la primera comunitat autònoma de l'Estat espanyol a aprovar un cos normatiu específic sobre prevenció de la contaminació lluminosa. Aquest cos normatiu està integrat per dues normes:

³ SAN MARTÍN PÁRAMO, Ramón; i FERRERO ANDREU, Lluís (2005). "Ràtios lumíniques i energètiques per al compliment del Tractat de Kyoto en les instal·lacions d'enllumenat públic a Catalunya". *SAM*. Núm. 12, pàg. 66. Les dades es refereixen a l'estalvi que es produiria a partir de l'aplicació del marc regulador de la contaminació lluminosa a Catalunya.

Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn (en endavant, la Llei). Publicada al DOGC 3407, pàg. 8.682, de 12.06.2001.

Decret 82/2005, de 3 maig, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn (en endavant, el Reglament). Publicat al DOGC 4.378, pàg. 12.291, de 05.05.2005.

Com ja hem avançat anteriorment, **no comptem amb cap normativa europea ni normativa estatal bàsica sobre contaminació lluminosa**. Per tant, els instruments reguladors de la prevenció de la contaminació lluminosa a Catalunya (regulació d'horaris, emissions lluminoses a l'atmosfera, sistema d'autorització d'instal·lacions d'enllumenat exteriors, etc.) deriven exclusivament de les dues normes esmentades.

Cal tenir en compte, però, que actualment sí que disposem de **normativa específica relativa a l'eficiència energètica**, com el *Real Decreto 1890/2008, de 14 de noviembre, por el que se aprueba el Reglamento de eficiencia energética en instalaciones de alumbrado exterior y sus Instrucciones técnicas complementarias EA-01 a EA-07*. Per tant, complementàriament a les regulacions en matèria d'eficiència energètica contemplades per la normativa catalana, caldrà tenir en compte aquestes altres regulacions referides a la il·luminació exterior.

Cal tenir present que els paràmetres energètics fixats en aquesta normativa són, generalment, compatibles amb la normativa catalana de prevenció de la contaminació lluminosa; és a dir, que el compliment d'aquesta última suposa el compliment de la primera.

2.2 Àmbit d'aplicació

Les finalitats de la Llei són les següents (article 2):

- a) Mantenir les condicions naturals de les hores nocturnes, amb l'objectiu de protegir l'ecosistema
- b) Promoure l'eficiència energètica d'enllumenats interiors i exteriors per assolir una situació d'estalvi energètic
- c) Evitar la intrusió lumínica que l'enllumenat exterior pugui causar a l'entorn domèstic
- d) Prevenir i corregir els efectes de la contaminació lluminosa en la visió nocturna del cel

Per a donar compliment a aquestes finalitats, Llei i Reglament preveuen els següents instruments: zonificació del territori, regulació dels tipus i usos d'enllumenats, intervenció administrativa, règim econòmic i règim d'inspecció, sanció i control.

Prèvia descripció d'aquests instruments, cal tenir clar que el seu àmbit d'aplicació s'estén a enllumenats exteriors i interiors –tant públics com privats– que puguin produir contaminació lluminosa, és a dir: l'emissió de flux lluminós de fonts artificials nocturnes en intensitats,

direccions o rangs espectrals innecessaris per a la realització de les activitats previstes en la zona en què s'han instal·lat els llums.

Únicament **s'exclouen de l'àmbit d'aplicació** de la Llei i el Reglament:

- a) La llum produïda per combustió en el marc d'una activitat sotmesa a control administratiu, llevat que tingui finalitat d'enllumenament (article 3.2 de la Llei)
- b) Les instal·lacions d'il·luminació exterior de les infraestructures que es llisten a continuació, sempre que estiguin destinades a llurs finalitats i ubicades exclusivament en aquells espais, elements funcionals i àrees de protecció o zones de servei de les mateixes instal·lacions i (article 3.2 del Reglament):
 - a. Ports, aeroports, instal·lacions ferroviàries, carreteres, autovies i autopistes (art. 3.1 a) de la Llei)
 - b. Instal·lacions i dispositius de senyalització de costes (art. 3.1 c) de la Llei)
 - c. Instal·lacions de les forces i cossos de seguretat i instal·lacions de caràcter militar (art. 3.1 d) de la Llei)
 - d. Les infraestructures d'enllumenament de les quals sigui regulat per normes destinades a garantir la seguretat de la ciutadania (art. 3.1 f) de la Llei)
 - e. Telefèrics i altres mitjans de transport per cable (art. 3.1 b) de la Llei)
 - f. Vehicles de motor (art. 3.1 e) de la Llei).

2.3 Zonificació del territori

Es designen quatre tipus de zones de sensibilitat lumínica diferent a partir de la definició del grau d'admissió de llum nocturna artificial en espais del territori –vulnerabilitat davant el fenomen de la contaminació lluminosa– (art. 5.2 de la Llei i 5.1 del Reglament):

- a) Les zones **E1** són les de màxima protecció a la contaminació lluminosa: corresponen a les àrees coincidents amb els espais d'interès natural, les àrees de protecció especials i les àrees coincidents amb la Xarxa natura 2000
- b) Es considera com a zona **E2** el sòl no urbanitzable fora d'un espai d'interès natural o d'una àrea de protecció especial o d'una àrea de la Xarxa natura 2000
- c) Les zones **E3** són les àrees que el planejament urbanístic qualifica com a sòl urbà o urbanitzable
- d) Les zones **E4** són àrees en sòl urbà d'ús intensiu nocturn per a activitats comercials, industrials o de serveis, i també vials urbans principals.

Tal com s'observa en les diferents definicions de cada categoria, la normativa ens remet a la legislació urbanística que resulti vigent (actualment Decret Legislatiu 1/2005, de 26 de juliol, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme, el qual defineix els conceptes de "sòl no

urbanitzable”, “sòl urbà” i “sòl urbanitzable”) i a la legislació en matèria de protecció d’espais naturals (en aquest cas caldrà contemplar la normativa local, autonòmica, estatal i europea).

Així, el criteri emprat possibilita que un canvi en la classificació del sòl pugui comportar un canvi en la zonificació lumínica del territori i, per tant, l’establiment de mesures protectores del territori davant el fenomen de la contaminació lluminosa es deixa a mans dels ens competents en matèria de planificació urbanística i territorial.

Per altra banda, la interrelació que s’estableix entre la normativa en prevenció de contaminació lluminosa i la d’espais naturals pot suposar que un canvi en aquesta darrera suposi un canvi en la delimitació del territori que fan la Llei i el Reglament de prevenció de contaminació lluminosa.

Finalment, la Llei defineix també un altre tipus d’àrees, amb una importància estratègica quant a la prevenció d’un dels efectes de la contaminació lluminosa, anomenats **punts de referència** i definits com a “punts pròxims a les àrees de valor astronòmic o natural especial incloses en la zona E1, per a cadascun dels quals cal establir una regulació específica en funció de la distància a què es trobin de l’àrea en qüestió” (art. 5.1 e) de la Llei).

2.4 Regulació d’aspectes tècnics i règim horari

Per a garantir la protecció del cel nocturn, la Llei i el Reglament adopten com a instrument la fixació d’unes determinades característiques respecte als aspectes tècnics dels sistemes d’il·luminació, així com el seu règim horari de funcionament.

Respecte al règim horari, s’estableix de manera general la prohibició de funcionament en horari nocturn, entès com l’interval de temps comprès entre les 22 hores UTC (a Catalunya, les 23 h a l’hivern i les 0 h a l’estiu) fins a la sortida del sol (art. 10.1 Reglament).

Únicament es podran fer excepcions d’aquestes prohibicions en els casos següents (art. 8.1 de la Llei):

- a) *Per raons de seguretat*
- b) *Per a enllumenar carrers, camins, vials, llocs de pas i mentre siguin destinades a aquest ús, zones d’equipament i d’aparcament*
- c) *Per a usos comercials, industrials, agrícoles, esportius o recreatius durant el temps de l’activitat*
- d) *Per altres motius justificats, que s’han de determinar per via reglamentària i s’han d’haver especificat en la memòria justificativa que exigeix l’article 6.3 (del mateix art. 6 de la Llei).*

D’aquest llistat, en resulten una sèrie d’excepcions que se sintetitzen a continuació.

Podran funcionar en horari nocturn les següents il·luminacions, sempre que compleixin les finalitats que es descriuen (segons art. 8.1 de la Llei i diversos del Reglament):

Raons de seguretat

Enllumenar carrers, camins, vials, llocs de pas i –mentre siguin destinades a aquest ús– zones d'equipament i d'aparcament

Usos agrícoles

Cartells que tinguin funció informativa i mentre funcionin (ex: benzineria, farmàcia, transport públic, etc.)

Usos comercials, industrials, esportius, recreatius i equipaments d'exterior durant el temps de l'activitat i subjectes a autorització de l'ajuntament (previ informe OPCLL)

Il·luminació de façanes i monuments que tinguin especial interès històric i artístic segons la normativa de patrimoni cultural, situats en zones E3 i E4 subjectes a autorització de l'ajuntament (previ informe OPCLL)

Per altres motius justificats, que s'han d'haver especificat en la memòria justificativa que exigeix l'article 6.3 de la Llei

A manca de memòria justificativa o de gaudir de l'exempció per disposició legal per trobar-se en un dels casos anteriorment descrits, des de l'entrada en vigor de la Llei, el 12 de setembre de 2001, tots els enllumenats exteriors han de cenyir-se al règim horari establert per la Llei i el Reglament.

Respecte als tipus d'enllumenat, la Llei estableix sis prohibicions (art. 6.6):

- a) Llums amb un flux d'hemisferi superior emès⁴ que superi el 50 % d'aquest
- b) Fonts de llum que mitjançant projectors emetin per damunt del pla horitzontal
- c) Artefactes i dispositius de publicitat aèria
- d) Enllumenament de grans extensions de platja o costa, excepte per raons de seguretat o emergència
- e) Enllumenament permanent de pistes d'esquí
- f) L'enllumenament d'instal·lacions a manca de la memòria justificativa que exigeix l'apartat 3.

⁴ Segons l'article 4.1.j) de la Llei: "flux radiat per damunt del pla horitzontal per un aparell d'enllumenament o per un cos, un edifici o un element lluminós".

Respecte a les característiques tècniques de les instal·lacions i els aparells d'enllumenament, aquestes es descriuen en el Títol II del Capítol II del Reglament i en el seu Annex, on es regulen els aspectes tècnics de les instal·lacions i dels aparells d'il·luminació exterior en funció de dos paràmetres: la zonificació del territori en la qual els aparells s'ubiquin (vegeu apartat 2.3 *Zonificació del territori*) i l'horari (horari de vespre: des que es pon el sol fins a les 22 h UTC; horari de nit: des de les 22 h UTC fins a la sortida del sol).

2.5 Intervenció administrativa i activitat autoritzadora

De manera general, la Llei (art. 9) insta les administracions públiques a vetllar pel compliment de les prescripcions de la Llei i el Reglament en el desenvolupament de la seva activitat habitual, i incorpora a tal efecte la contemplació de la normativa de prevenció de la contaminació lluminosa en els següents procediments administratius:

- a) Control de la il·luminació exterior en la tramitació de llicències i comunicacions d'obertura en aplicació de la Llei 3/1998 (art. 10 de la Llei i 17 del Reglament)
- b) Inclusió, en els plecs de clàusules administratives d'obres, serveis i subministraments, dels requisits que ha de complir l'enllumenat exterior per tal d'ajustar-se als aspectes tècnics de la il·luminació que fixa el Reglament (art. 11 de la Llei i 16.3 del Reglament)
- c) Control dels criteris tècnics de l'enllumenat exterior de les construccions, instal·lacions i habitatges finançats amb fons públics (art. 12 de la Llei i 16.3 del Reglament)
- d) Control de l'aplicació de la Llei i del Reglament (art. 9 de la Llei i 15.1 i) del Reglament)

Més enllà de la integració de la normativa protectora del cel nocturn en aquests procediments administratius creats per altres normatives, Llei i Reglament creen nous procediments administratius per a l'autorització de funcionament de determinades instal·lacions.

Aquest nou àmbit d'intervenció autoritzadora que es crea per als municipis serà tractat en detall en l'apartat 4. *Catàleg descriptiu de competències municipals en prevenció de la contaminació lluminosa.*

2.6 Règim d'inspecció i control i règim sancionador

La Llei i el Reglament fixen un règim d'inspecció, control i sanció segons el qual correspon al DMAiH i als ajuntaments la potestat d'inspecció i control dels enllumenats que puguin ser causa de contaminació lluminosa (art. 19.1 del Reglament); potestat que podrà ser exercida tant de manera directa per aquestes administracions com per entitats col·laboradores de l'Administració degudament acreditades (acreditació que fins al dia d'avui no s'ha desenvolupat).

Les infraccions es tipifiquen en lleus, greus i molt greus (art. 16.1 de la Llei i 20 del Reglament) i poden comportar sancions de 150,25 € a 601,02 € per a les infraccions lleus; de 601,02 € a 3.005,07 € per a les infraccions greus; i de 3.005,07 € a 30.050,60 € per a les infraccions molt greus (art. 19 de la Llei i 26.1 del Reglament).

Independentment de l'import resultant d'una sanció, cal destacar que, si una infracció ha causat un dany a la biodiversitat del medi, el responsable d'aquest dany restarà obligat a reparar-lo. En cas d'impossibilitat de restauració del dany causat, el responsable haurà d'indemnitzar pels danys i perjudicis causats (tot i que no es detalla quin mètode de quantificació s'utilitzaria per a determinar els danys causats ni el beneficiari de la indemnització).

El termini per a resoldre i notificar l'expedient sancionador és de sis mesos, transcorreguts els quals es produeix la caducitat de l'expedient (d'acord amb l'article 44 de la *Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de régimen jurídico de las administraciones públicas y del procedimiento administrativo común*).

La incoació i tramitació d'expedients sancionadors incoats per infraccions de caràcter lleu i greu correspon als òrgans competents de les entitats locals, mentre que en el cas de les infraccions de caràcter molt greu correspon als Serveis Territorials del DMAiH.

Es poden establir mesures cautelars –requeriment de correcció de la infracció comesa i desconexió i precinte de l'enllumenat infractor prèvia audiència de la persona interessada (art. 28 del Reglament)– així com multes coercitives per a constrènyer al seu compliment, d'una quantia màxima de 601,1 € i un màxim de tres (art. 29 del Reglament).

3 L'OFICINA I LA COMISSIÓ PER A LA PREVENCIÓ DE LA CONTAMINACIÓ LLUMINOSA

La normativa catalana en matèria de prevenció de la contaminació lluminosa assigna als municipis gran part de les funcions i competències que caldrà desenvolupar per tal de donar-hi compliment.

Complementàriament a la designació dels municipis com a principals gestors de la prevenció de la contaminació lluminosa, l'article 14 del Reglament crea **l'Oficina per a la Prevenció de la Contaminació Llumínosa** (OPCLL), una àrea funcional adscrita a la Direcció General de Qualitat Ambiental.

Aquesta oficina exerceix les funcions assignades a la Direcció General de Qualitat Ambiental (art. 13 del Reglament), funcions que inclouen la seva intervenció accessòria als diferents

procediments administratius que els municipis han de desenvolupar per tal de donar compliment a la normativa de protecció del cel nocturn.

Les seves competències es resumeixen en:

- a) Proposar als municipis la zonificació del seu territori segons l'article 5
- b) Aprovar i autoritzar les modificacions que els municipis facin a la proposta de zonificació rebuda
- c) Fixar els punts de referència i definir-ne les àrees d'influència
- d) Assessorar als ens locals i els particulars en la matèria
- e) Promoure convenis de col·laboració amb els ens locals
- f) Assessorar, col·laborar i promoure amb els ajuntaments els Plans municipals d'adequació de la il·luminació exterior existent
- g) Informar i autoritzar projectes d'il·luminació exterior
- h) Acreditar les entitats col·laboradores de l'Administració
- i) Inspeccionar, controlar i verificar
- j) Incoar i resoldre expedients sancionadors d'infraccions molt greus
- k) Avaluar la qualitat del cel nocturn a Catalunya
- l) Impulsar i promoure l'aplicació de la Llei i del Reglament
- m) Dur a terme totes les altres funcions que li atribueixi el marc regulador

Més enllà d'aquestes competències i funcions, aquesta Oficina és l'àrea de l'Administració catalana a la qual els municipis poden adreçar-se en tots els aspectes que puguin sorgir en el desenvolupament de les seves competències.

L'OPCLL desenvolupa una tasca de supervisió del desenvolupament de la normativa. Per tant, serà aquesta Oficina la que haurà de resoldre totes aquelles peticions, dubtes i qüestions sorgides en l'aplicació de la normativa catalana de protecció del cel nocturn.

Les dades actuals de contacte són:

Oficina per a la Prevenció de la Contaminació Llumínosa
Direcció General de Qualitat Ambiental
Departament de Medi Ambient i Habitatge
Carrer París, 184, 3a.
08036 Barcelona
Telèfon: 93 238 45 32 / 93 415 11 12
Fax: 93 237 02 86
Correu electrònic: opcl.dmah@gencat.cat

D'altra banda, la Disposició Final Tercera de la Llei 6/2001 estableix que en el termini de dos mesos de l'entrada en vigor de la Llei (per tant, el 12 de novembre de 2001) s'havia de constituir una comissió de prevenció i correcció de la contaminació lluminosa, amb la participació dels diversos sectors implicats, amb la funció d'impulsar i promoure l'aplicació d'aquesta Llei.

L'11 de desembre de 2009⁵ es creava aquesta comissió, a la qual corresponen les funcions d'assessorar, impulsar i promoure l'aplicació de la normativa ambiental catalana de protecció del medi nocturn i emetre un informe de valoració sobre la prevenció de la contaminació lluminosa a Catalunya cada quatre anys.

Així, l'OPCLL i la Comissió per a la Prevenció de la contaminació lluminosa esdevenen l'àrea funcional i òrgan, respectivament, impulsors de l'aplicació de la normativa catalana en matèria de protecció del cel nocturn.

4 CATÀLEG DESCRIPTIU DE COMPETÈNCIES MUNICIPALS EN PREVENCIÓ DE LA CONTAMINACIÓ LLUMINOSA

Les competències i obligacions dels municipis catalans en matèria de prevenció de la contaminació lluminosa van més enllà de l'assignació de funcions que realitza la normativa en matèria de prevenció de la contaminació lluminosa, ja que cal tenir en compte que:

- a) La legislació estatal i catalana en matèria de règim local, *Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases del Régimen Local* (art. 26.1.a) i el Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, d'aprovació del text refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, (art. 67.a) defineixen el servei d'enllumenat públic com a competència i servei d'obligada prestació per part dels municipis. Per tant, els municipis, com a titulars i prestadors d'aquest servei, seran subjectes passius del marc regulador, és a dir, hauran de complir els preceptes de la Llei i el Reglament en tant que titulars de l'enllumenat públic, instal·lació inclosa en l'àmbit d'aplicació del marc regulador de la contaminació lluminosa.
- b) Els municipis ostenten la titularitat d'instal·lacions d'enllumenat exterior subjectes a la Llei i el Reglament i assimilables a instal·lacions de titularitat. Per tant, es tractarà d'instal·lacions subjectes a la normativa en les mateixes condicions que ho estaria qualsevol titular d'instal·lacions d'il·luminació. En serien exemple la il·luminació ornamental, l'enllumenament de façanes, de naus tipus magatzem, etc.

⁵ Ordre MAH/566/2009, d'11 de desembre, per la qual es regula i constitueix la Comissió de Prevenció de la Contaminació Lluminosa. DOGC 5.541 del 08.01.2010.

- c) Finalment, cal tenir en compte les remissions que fan Llei i Reglament explícitament als municipis com a administració actuant en matèria de prevenció de la contaminació lluminosa.

Així, una lectura detallada del marc regulador de la prevenció de la contaminació lluminosa basada en els tres elements de vinculació entre ajuntaments i aquest marc regulador permet fer un catàleg de totes les obligacions que es deriven per a aquests.

FITXA 1.1	
Competència:	Possibilitat d'establir una zonificació pròpia del terme municipal
Àmbit regulació:	Zonificació del municipi
Articles Llei i Reglament:	Art. 5.3 de la Llei Art. 5.2 i Disposició Transitòria Primera del Reglament
Descripció:	<p>Delimitació de diferents zones en un terme municipal en funció del seu grau de necessitat de protecció envers la contaminació lluminosa.</p> <p>La delimitació de les zones en E1, E2, E3 i E4 es realitza en funció de la classificació urbanística del sòl: àrees de protecció especial i Xarxa Natura 2000 (E1), Sòl No Urbanitzable (E2), Sòl Urbà o Urbanitzable (E3) i Sòl Urbà d'Ús intensiu a la nit (E4). Respecte a la delimitació de zones E4, vegeu FITXA 1.2.</p>
Desenvolupament:	<p>Durant el primer quadrimestre de l'any 2006, el Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAiH) comunicà als municipis una proposta de zonificació del seu terme municipal (amb indicació de les zones E1, E2 i E3 –no es proposaven zones E4–), proposta que els municipis podien modificar sempre que l'esmena aportés un major grau de protecció del cel nocturn. És a dir, únicament es podien presentar esmenes que suposessin un increment de la protecció proposada pel DMAiH.</p> <p>La informació als municipis es realitzà per correu certificat mitjançant una carta informativa sobre la necessitat de zonificació del seu territori, atesa la normativa de prevenció de la contaminació lluminosa, a la qual s'adjuntava un plànol mostrant la zonificació proposada pel corresponent municipi i una descripció de la metodologia emprada per a la seva realització i per a formular-hi modificacions.</p> <p>Actualment, el web de l'Oficina per a la Prevenció de la Contaminació Llumínosa informa sobre la voluntat d'actualitzar el mapa de Catalunya de protecció envers la contaminació lluminosa, si bé no es detalla quin és el procés que se seguirà per a la seva actualització.</p> <p>Els municipis poden consultar la zonificació vigent del seu terme municipal al següent web:</p> <p>http://sima.gencat.cat/website/protContLluminosaMXD/viewer.htm</p>
Entrada en vigor / termini d'execució:	<p>Un any des de la recepció de la proposta de zonificació per part del DMAiH. En cas de no rebre resposta, el DMAiH donava per vàlida la proposta tramesa als municipis.</p> <p>Respecte a la revisió de la zonificació que el DMAiH iniciarà l'any 2010, no s'ha fixat cap termini.</p>

FITXA 1.2	
Competència:	Determinació de les zones E4 del terme municipal
Àmbit regulació:	Zonificació del municipi
Articles Llei i Reglament:	Art. 5.1, d) del Reglament
Descripció:	<p>Delimitació de les zones de menor protecció envers la contaminació lluminosa, zones E4, en un terme municipal.</p> <p>La delimitació de les zones en E1, E2, E3 i E4 es realitza en funció de la classificació urbanística del sòl: àrees de protecció especial i Xarxa Natura 2000 (E1), Sòl No Urbanitzable (E2), Sòl Urbà o Urbanitzable (E3) i Sòl Urbà d'Ús intensiu a la nit (E4).</p>
Desenvolupament:	<p>Si bé ni la Llei ni el Reglament fixen quin procediment hauran de seguir els municipis per tal de delimitar zones E4 en el seu terme municipal, el procediment que se seguí per a la seva zonificació, mitjançant enviament d'una proposta del DMAiH (vegeu FITXA 1.1), suposa el marc idoni per a la proposta de zones E4 per part dels municipis.</p> <p>Atès que les propostes de modificació de la zonificació realitzada pel DAMiH únicament s'acceptaven en cas que aquesta fos més restrictiva, cal entendre que els municipis havien/hauran de motivar la delimitació de zones E4. El DMAiH haurà de fer l'aprovació final de les zones E4.</p> <p>Cal tenir en compte que no es podran classificar zones E4 a menys de 2 km d'una zona E1. En cas que una zona de Sòl Urbà d'ús intensiu nocturn es trobés a menys de 2 km d'un espai protegit, caldria donar sempre compliment a l'esperit de protecció del cel nocturn contingut a la Llei i al Reglament. Per tant, prevaldria la protecció de la zona E1 respecte a la possibilitat de delimitació d'una zona E4.</p> <p>Actualment, el web de l'Oficina per a la Prevenció de la Contaminació Llumínosa informa sobre la voluntat d'actualitzar el mapa de Catalunya de protecció envers la contaminació lluminosa, si bé no es detalla quin és el procés que se seguirà per a la seva actualització.</p> <p>Els municipis poden consultar la zonificació vigent del seu terme municipal al següent web:</p> <p>http://sima.gencat.cat/website/protContLluminosaMXD/viewer.htm</p>
Entrada en vigor / termini d'execució:	<p>La normativa no fixa cap termini.</p> <p>Per analogia a la descripció de la FITXA 1.1, es considera com a termini un any des de la recepció de la proposta de zonificació per part del DMAiH.</p> <p>Respecte a la revisió de la zonificació que el DMAiH iniciarà aquest any 2010, no s'ha fixat cap termini.</p>

FITXA 1.3	
Competència:	Possibilitat de caracteritzar el Sòl Urbà com a zona E2
Àmbit regulació:	Zonificació del municipi
Articles Llei i Reglament:	Art. 5.3 del Reglament
Descripció:	<p>Increment de protecció de zones E3 (Sòl Urbà) mitjançant la seva categorització com a zones E2 atesa la proximitat d'àrees d'elevat valor ambiental en un terme municipal (zones E1 o zones aquàtiques marines o continentals).</p> <p>La delimitació de les zones en E1, E2, E3 i E4 es realitza en funció de la classificació urbanística del sòl: àrees de protecció especial i Xarxa Natura 2000 (E1), Sòl No Urbanitzable (E2), Sòl Urbà o Urbanitzable (E3) i Sòl Urbà d'Ús intensiu a la nit (E4).</p>
Desenvolupament:	<p>Si bé ni la Llei ni el Reglament fixen quin procediment hauran de seguir els municipis per tal que zones amb valors d'il·luminació propis de zones E3 (Sòl Urbà) puguin gaudir d'un major nivell de protecció envers la contaminació lluminosa a partir de la seva categorització com a E2, el procediment que se seguí per a la zonificació dels municipis, mitjançant enviament d'una proposta del DMAiH (vegeu FITXA 1.1), suposa el marc idoni per a la proposta d'increment de protecció.</p> <p>La proposta per part dels municipis haurà de ser aprovada pel DMAiH, atès que es tracta d'una determinació que cal desenvolupar conjuntament entre aquestes dues administracions.</p> <p>Convé tenir present que aquesta delimitació de Sòl Urbà amb valors d'il·luminació propis de Sòl No Urbanitzable únicament es podrà dur a terme quan es tracti de zones properes a E1 o zones aquàtiques marines i continentals.</p> <p>La normativa no fa referència a aquest possible canvi de valors d'il·luminació en Sòl Urbanitzable. No defineix tampoc una forquilla de distàncies mínimes i/o màximes que puguin impulsar un ajuntament a proposar que una zona E3 passi a tenir valors d'il·luminació propis d'una zona E2.</p> <p>Actualment, el web de l'Oficina per a la Prevenció de la Contaminació Llumínosa informa sobre la voluntat d'actualitzar el mapa de Catalunya de protecció envers la contaminació lluminosa, si bé no es detalla quin és el procés que se seguirà per a la seva actualització.</p> <p>Els municipis poden consultar la zonificació vigent del seu terme municipal al següent web:</p> <p>http://sima.gencat.cat/website/protContLluminosaMXD/viewer.htm</p>

Entrada en vigor / termini d'execució:	<p>La normativa no fixa cap termini.</p> <p>Per analogia a la descripció de la FITXA 1.1, es considera com a termini un any des de la recepció de la proposta de zonificació per part del DMAiH.</p> <p>Respecte a la revisió de la zonificació que el DMAiH iniciarà aquest any 2010, no s'ha fixat cap termini.</p>
---	---

FITXA 1.4	
Competència:	Intervenció en la determinació dels Punts de Referència
Àmbit regulació:	Zonificació del municipi
Articles Llei i Reglament:	Art. 5.2.e) de la Llei Art. 6.2 del Reglament
Descripció:	<p>Emissió d'informe preceptiu per part dels municipis per a la determinació d'un Punt de Referència.</p> <p>Complementàriament a la delimitació del terme municipal en zones E1, E2, E3 i E4, la Llei i el Reglament creen els Punts de Referència o punts pròxims a àrees de valor astronòmic o natural especial incloses en una zona E1, a l'entorn dels quals caldrà determinar llur àrea d'influència.</p>
Desenvolupament:	<p>Per a garantir la protecció envers la contaminació lluminosa d'àrees especialment sensibles a aquest fenomen, la Llei i el Reglament preveuen la creació de Punts de Referència i d'una àrea d'influència al seu entorn.</p> <p>Si bé la proposta dels Punts de Referència la farà la Direcció General de Qualitat Ambiental a proposta de l'OPCLL, aquesta haurà de comptar amb l'informe preceptiu per part dels municipis afectats.</p> <p>Per tant, es tracta d'una competència que hauran de desenvolupar únicament aquells municipis afectats per la proposta de delimitació d'un Punt de Referència.</p> <p>Tot i que en la normativa no s'especifica, podem entendre que es consideraran municipis afectats aquells que es trobin inclosos en l'àrea d'influència que es determini conjuntament amb la proposta de Punt de Referència.</p> <p>Actualment existeix un únic Punt de Referència a Catalunya, i és l'Observatori Astronòmic del Montsec. La seva àrea d'influència és integrada per tots els municipis del Consorci del Montsec, el qual passa a ser en la seva totalitat zona E1.</p>
Entrada en vigor / termini d'execució:	<p>La normativa no fixa cap termini perquè els municipis emetin els seus informes preceptius.</p> <p>Respecte a la revisió de la zonificació que el DMAiH ha iniciat aquest any 2010, no es preveu la determinació de cap nou Punt de Referència.</p>

FITXA 2.1	
Competència:	Possibilitat de determinar horaris de nit més amplis
Àmbit regulació:	Regulació del règim horari dels aparells d'il·luminació
Articles Llei i Reglament:	Art. 10.2 del Reglament
Descripció:	Establiment d'horaris de nit més amplis (l'horari de nit, o nocturn, comprèn des de les 23 h a l'hivern i les 0 h a l'estiu fins la sortida del sol) i la consegüent reducció de l'horari de vespre (des de la posta de sol fins les 23 h o les 0 h).
Desenvolupament:	<p>Amb l'objectiu de poder anar més enllà dels valors de protecció envers la contaminació lluminosa, la Llei i el Reglament permeten als municipis determinar horaris de nit més amplis, és a dir, franges horàries més extenses en les quals els valors d'il·luminació seran els que permetin una major protecció.</p> <p>Ni la Llei ni el Reglament no exposen com exercir aquesta potestat. Per tant, aquesta regulació admet una gran diversitat d'instruments, com per exemple ordenances municipals, acords del Ple municipal, instruccions internes de funcionament, etc...</p> <p>En funció de l'instrument que s'utilitzi per a la determinació d'horaris de nit més amplis, aquesta ampliació afectarà o bé només les instal·lacions de titularitat municipal (en cas que es realitzi a partir de normes internes de gestió) o tots els enllumenats, tant de titularitat pública com privada (si es realitza a partir de l'aprovació d'una ordenança municipal).</p> <p>No cal comunicar l'exercici d'aquesta potestat a l'OPCLL ni que aquesta n'emeti cap informe.</p>
Entrada en vigor / termini d'execució:	La regulació d'horaris de nit més amplis es podrà dur a terme quan així ho determini el municipi.

FITXA 2.2	
Competència:	Regulació d'un règim d'enllumenat propi
Àmbit regulació:	Regulació del règim horari dels aparells d'il·luminació
Articles Llei i Reglament:	Art. 8.2 i 8.3 de la Llei
Descripció:	Obligació de regular el règim d'enllumenat aplicable a esdeveniments nocturns singulars, festius, firals, esportius o culturals que se celebrin a l'aire lliure.
Desenvolupament:	Vist que els esdeveniments esmentats poden requerir uns nivells d'il·luminació superior als habituals, els ajuntaments hauran de regular un règim d'il·luminació específic per als esdeveniments que s'indiquen. La seva aprovació s'haurà de realitzar per via reglamentària, i serà aplicable tant als sistemes d'enllumenat exterior com als d'interior en cas de produir intrusió lumínica a l'exterior. En ambdós casos, afectarà tant els sistemes d'il·luminació públics com privats. No cal comunicar l'exercici d'aquesta potestat a l'OPCLL ni que aquesta n'emeti cap informe.
Entrada en vigor / termini d'execució:	La normativa no fixa en quina data els ajuntaments hauran d'haver determinat aquest règim especial d'enllumenat.

FITXA 2.3	
Competència:	Possibilitat d'establir períodes especials d'il·luminació ornamental
Àmbit regulació:	Regulació del règim horari dels aparells d'il·luminació
Articles Llei i Reglament:	Art. 10.3 del Reglament
Descripció:	Possibilitat de determinar períodes especials per a la regulació de sistemes d'il·luminació ornamental. Aquests períodes hauran de respondre al període nadalenc, a les festivitats locals o a la temporada d'alta afluència turística segons la normativa sectorial.
Desenvolupament:	<p>Atès que determinats períodes de l'any i determinades celebracions poden portar associada la instal·lació d'il·luminacions ornamentals (definides per la normativa com l'enllumenat de les superfícies enllumenades amb objectius estètics, art. 4.2.d) de la Llei), es permet que els municipis estableixin un règim de regulació concret per a aquests períodes i exclusivament per a aquests tipus d'enllumenats.</p> <p>El Reglament estableix una única restricció en el funcionament de la il·luminació ornamental, i és respecte al període nadalenc. Durant aquest període, la il·luminació ornamental podrà funcionar un màxim de 168 hores entre el penúltim divendres del mes de novembre i el 6 de gener.</p> <p>El seus valors d'il·luminació hauran d'ajustar-se als valors propis de la zona on s'ubiquin (descrits en l'Annex del Reglament).</p> <p>La normativa no concreta com caldrà determinar aquests períodes, però vist que poden afectar tant les il·luminacions públiques com privades (per exemple, el cas d'il·luminacions exteriors en temporada turística), el sistema més adequat seria l'aprovació d'una ordenança municipal.</p> <p>Malgrat l'existència d'ordenança o altres instruments jurídics que estableixin un període especial d'il·luminació ornamental, cal tenir present que els sistemes d'il·luminació ornamental que tinguin un període de funcionament superior a una setmana necessitaran l'autorització de l'ajuntament, al qual caldrà lliurar una memòria justificativa de la necessitat d'il·luminació (vegeu FITXA 4.5).</p> <p>No cal comunicar l'exercici d'aquesta potestat a l'OPCLL ni que aquesta n'emeti cap informe.</p>
Entrada en vigor / termini d'execució:	La normativa no estableix cap data.

FITXA 2.4	
Competència:	Adequació al règim d'usos horaris prescrit per la normativa
Àmbit regulació:	Regulació del règim horari dels aparells d'il·luminació
Articles Llei i Reglament:	Disposició Addicional Primera de la Llei Art. 10.1 i 10.5 del Reglament
Descripció:	Obligació d'ajustar el règim horari de funcionament de tots els sistemes d'il·luminació exterior inclosos en l'àmbit d'aplicació de la normativa catalana en prevenció de la contaminació lluminosa a les prescripcions de funcionament que estableixen la Llei i el Reglament.
Desenvolupament:	<p>Si bé per a l'adaptació dels enllumenats exteriors a les característiques tècniques establertes per la Llei i el Reglament es dóna un cert marge de temps (vegeu FITXA 3.2), el marc regulador no dóna concessions a l'adaptació al règim horari que ha de regir el funcionament dels enllumenats exteriors.</p> <p>La Llei ja fixava l'obligatorietat de mantenir apagat en horari nocturn l'enllumenat exterior tant de titularitat pública com privada, obligació que s'inclougué també en el Reglament, el qual fixava la delimitació concreta de l'horari nocturn: 22 h UTC, per tant, les 23 h a l'hivern i les 0 h a l'estiu.</p> <p>Cal tenir present que aquesta prohibició només es podrà aixecar en casos concrets (vegeu quadre de resum apartat <i>2.4 Regulació d'aspectes tècnics i règim horari</i> d'aquest manual).</p> <p>Així, recau sobre els ajuntaments, com a subjecte passiu, l'obligació de controlar que tots els enllumenats exteriors de titularitat municipal no funcionin en horari nocturn (les 23 h a l'hivern i les 0 h a l'estiu), llevat que puguin acollir-se a les exempcions que fixen la Llei i el Reglament o quan se n'hagi justificat la necessitat mitjançant l'aportació d'una memòria, cas en el qual es donaria lloc a una autorització (casuística que es dóna també, per exemple, en la normativa reguladora d'aigües).</p>
Entrada en vigor / termini d'execució:	<p>La prohibició de funcionament en horari nocturn s'inicià el 12 de setembre de 2001 (entrada en vigor de la Llei).</p> <p>La concreció de l'horari nocturn i la seva diferenciació amb l'horari de vespre entrà en vigor el 6 de maig de 2005 (entrada en vigor del Reglament).</p>

FITXA 3.1	
Competència:	Possibilitat de regular el flux d'hemisferi superior instal·lat
Àmbit regulació:	Regulació i adequació dels aparells d'il·luminació
Articles Llei i Reglament:	Art. 6.4 de la Llei Art. 9.1 del Reglament
Descripció:	Possibilitat d'anar més enllà en els valors de flux d'hemisferi superior instal·lat que fixa el Reglament. Els municipis poden, de manera optativa, fixar uns valors més restrictius.
Desenvolupament:	<p>Com en el cas de la zonificació del municipi o en la regulació de l'horari nocturn, els ajuntaments poden establir valors propis de flux d'hemisferi superior instal·lat (flux radiat per damunt del pla horitzontal per un aparell d'enllumenament o per un cos, un edifici o un element lluminós, Art 4.1.j) de la Llei) per a incrementar el nivell de protecció fixat pel Reglament.</p> <p>Per tant, aquesta modificació del flux d'hemisferi superior instal·lat es podrà dur a terme sempre i quan no disminueixi la protecció genèrica que estableix la Taula 2 de l'Annex del Reglament en funció de les zones i dels horaris de vespre i nit.</p> <p>Atès que la regulació del flux d'hemisferi superior instal·lat afecta tant les instal·lacions de caràcter públic com privat, l'aprovació d'una ordenança o la incorporació d'aquests criteris en la normativa del planejament urbanístic serien les figures més adequades per a establir aquesta regulació. No obstant això, la normativa no en diu res.</p> <p>Tampoc no aporta informació sobre la necessitat de comunicar aquesta regulació a l'OPCLL.</p>
Entrada en vigor / termini d'execució:	La normativa no estableix cap data.

FITXA 3.2	
Competència:	Adequació a les característiques tècniques definides per la normativa
Àmbit regulació:	Regulació i adequació dels aparells d'il·luminació
Articles Llei i Reglament:	Disposició Transitòria Primera de la Llei Disposició Transitòria Segona del Reglament Art 54. Llei 26/2009, del 23 de desembre, de mesures fiscals, financeres i administratives
Descripció:	Adequació dels sistemes d'enllumenat exterior de titularitat municipal a les característiques tècniques fixades per la Llei i el Reglament (concretament per les taules que figuren al seu Annex) per tal d'assolir els seus objectius de protecció del cel nocturn. La Llei i el Reglament preveuen diferents instruments i obligacions per anar adequant les instal·lacions existents.
Desenvolupament:	Per a donar compliment als objectius de la Llei i del Reglament, i per a assegurar que la totalitat de les il·luminacions exteriors s'adeqüen a les característiques tècniques que ambdues normes fixen, la normativa esglaona aquesta adaptació a partir de l'assignació de les següents obligacions als municipis: <ul style="list-style-type: none"> • Elaboració del Pla Municipal d'adequació de la il·luminació exterior (art. 12 i Disposició Transitòria Segona del Reglament): el Pla haurà de contenir un programa d'actuacions que concreti, a partir de la proposta d'actuacions i d'un calendari que les articuli, l'adaptació de l'enllumenat exterior, tant de titularitat pública com privada, a les característiques preceptuades per la Llei i el Reglament. Els plans municipals han de detallar una anàlisi de la il·luminació existent, les actuacions que es prioritzaran, i un calendari d'execució. • Priorització de bombetes de sodi d'alta i baixa pressió en els processos de renovació de l'enllumenat públic (art. 7.5 de la Llei): sempre que es renovi qualsevol punt de l'enllumenat públic, caldrà reemplaçar les bombetes existents per les làmpades de vapor de sodi d'alta i baixa pressió. Cal afegir que les renovacions hauran de tendir a la reducció de la potència instal·lada. • Adaptació als criteris tècnics de la Llei i el Reglament en processos de modificació de l'enllumenat exterior (Disposició Addicional Segona de la Llei i Primera del Reglament): quan es realitzi una modificació de l'enllumenat exterior que n'alteri la intensitat, espectre o flux d'hemisferi superior instal·lat, caldrà que aquest enllumenat

	s'adeqüi als paràmetres que es recullen en les taules de l'Annex del Reglament.
Entrada en vigor / termini d'execució:	El termini per a la redacció del Pla Municipal d'Adequació va vèncer el 31 de desembre de 2007. El termini per a l'adequació de l'enllumenat exterior, tant públic com privat, serà el 31 de desembre de 2011, segons modificació realitzada per la Llei 26/2009 (inicialment el Reglament fixava com a termini el 31 d'agost de 2009).

FITXA 3.3	
Competència:	Elaboració d'un programa de manteniment de la il·luminació exterior
Àmbit regulació:	Regulació i adequació dels aparells d'il·luminació
Articles Llei i Reglament:	Art. 7.4 de la Llei Art. 11 del Decret
Descripció:	Redacció d'un programa de manteniment per a instal·lacions i aparells d'il·luminació exterior dels quals els municipis siguin titulars.
Desenvolupament:	<p>Per tal de garantir la conservació de les característiques dels enllumenats exteriors, el Reglament fixa que les instal·lacions, i el aparells d'il·luminació exterior han d'estar proveïts d'un programa de manteniment, el qual ha de fer referència, com a mínim, a la periodicitat de la neteja de grups òptics, el control de l'enfocament dels pàmpols dels llums, la verificació dels accessoris i els temporitzadors que regulen el flux lluminós i l'horari d'il·luminació i el seu correcte funcionament.</p> <p>Les característiques revisades per aquest programa de manteniment no exclouen les revisions i controls propis de la normativa electrotècnica de baixa tensió que els sigui d'aplicació.</p>
Entrada en vigor / termini d'execució:	La normativa no fixa un termini per a donar compliment a aquesta obligació.

FITXA 4.1	
Competència:	Autorització i control dels projectes d'il·luminació exterior
Àmbit regulació:	Activitat autoritzadora
Articles Llei i Reglament:	Arts. 16.1 i 16.2 del Reglament
Descripció:	Incorporació del control de les característiques dels projectes d'enllumenat exterior que es vulguin instal·lar i que estiguin subjectes a llicència municipal. Autorització per a la seva instal·lació.
Desenvolupament:	<p>Tots els projectes d'il·luminació exterior que requereixin llicència d'obres o altres llicències d'intervenció municipal (instal·lacions d'enllumenat exterior de baixa tensió segons el Reglament Electrotècnic de Baixa Tensió, ocupació de la via pública, restauració de façanes, moviment de terres, etc.), hauran d'anar acompanyats: a) D'un informe on es mostri que les seves característiques compleixen els valors fixats en l'Annex del Reglament; b) D'un programa de manteniment d'aquestes instal·lacions. Aquest informe es presentarà, degudament signat pel seu autor, conjuntament amb la resta de documentació que cal aportar en relació amb el projecte per al qual es demani l'autorització a l'ajuntament.</p> <p>Així, en el procediment administratiu d'atorgament de llicències, els ajuntaments hauran de controlar la inclusió de l'informe relatiu a les característiques lumíniques del projecte (descripció del projecte, zona de protecció on s'ubica, característiques dels sistemes d'il·luminació, regulació horària i memòria que en justifiqui l'ús en horari nocturn, si s'escau) així com al programa per al seu manteniment.</p> <p>La presentació d'aquests documents és preceptiva per a tots els projectes d'il·luminació exterior i, en el cas que aquesta hagi de funcionar en horari nocturn, l'informe haurà de contenir la memòria que en justifiqui la necessitat.</p> <p>En casos en què la instal·lació sigui de titularitat municipal, es donarà una situació on el mateix ajuntament pot haver d'autoritzar-se a si mateix la instal·lació d'un projecte d'il·luminació exterior (com, per exemple, per a la il·luminació exterior d'un equipament municipal).</p> <p>Aquest mecanisme de control preventiu complementa la tasca de control i revisió que haurà d'exercir l'ajuntament en aplicació de la normativa de control ambiental integrat (Llei 3/1998, de 27 de febrer, d'intervenció integral de l'administració ambiental i Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats, que amb la seva entrada en vigor derogarà la primera).</p>

Entrada en vigor / termini d'execució:	Es tracta d'una competència que cal integrar en els processos administratius d'autorització i concessió de llicències municipals des de l'entrada en vigor del Reglament el 6 de maig de 2005.
---	--

FITXA 4.2	
Competència:	Autorització de valors d'il·luminació intrusa superiors als fixats reglamentàriament
Àmbit regulació:	Activitat autoritzadora
Articles Llei i Reglament:	Art. 9 del Reglament
Descripció:	Autorització per a l'emissió de valors de llum intrusa superiors als fixats pel Reglament en aquelles zones destinades a activitats industrials, comercials, de serveis, esportives, recreatives i equipaments a l'exterior.
Desenvolupament:	<p>Els valors d'il·luminació màxima d'aquestes zones han de complir la normativa sectorial pròpia, si és que n'existeix, i els valors d'il·luminació intrusa màxima determinats reglamentàriament (Taula 5 de l'Annex del Reglament). En els casos en què els valors d'il·luminació fixats per la normativa sectorial suposin una il·luminació intrusa superior a la permesa pel Reglament, el responsable de l'activitat ho haurà de justificar a l'ajuntament, el qual n'haurà d'autoritzar les característiques i els valors d'il·luminació intrusa que generin.</p> <p>És un bon exemple de la necessitat de compatibilitzar normatives el cas d'il·luminació de les presons, on, si bé les instal·lacions requereixen il·luminació de seguretat, aquesta ha de respectar els barems i paràmetre de la normativa de protecció del cel nocturn.</p>
Entrada en vigor / termini d'execució:	Es tracta d'un nou procediment administratiu d'autorització creat per la normativa de prevenció de la contaminació lluminosa. La seva entrada en vigor la marca l'inici de l'aplicació del Reglament, el 6 de maig de 2005.

FITXA 4.3	
Competència:	Autorització de funcionament en horari nocturn en zones d'ús intensiu
Àmbit regulació:	Activitat autoritzadora
Articles Llei i Reglament:	Art. 9.11 <i>in fine</i> del Reglament
Descripció:	Autorització preceptiva de funcionament de sistemes d'il·luminació en horari nocturn que es trobin en àrees on es desenvolupin usos industrials, comercials, de serveis, esportius, recreatius o equipament.
Desenvolupament:	<p>Si bé per disposició legal s'autoritzava el funcionament en horari nocturn en àrees on es desenvolupessin usos comercials, industrials, agrícoles, esportius i recreatius mentre durés l'activitat (art. 8.1 de la Llei), el desenvolupament reglamentari ha fixat que la il·luminació nocturna per als usos industrials, comercials, de serveis, esportius, recreatius o d'equipaments restarà sotmès a l'autorització de l'ajuntament, previ informe de l'OPCLL.</p> <p>Per tant, es crea un nou procediment administratiu en el qual l'ajuntament, examinada la informació aportada, haurà de consultar l'OPCLL sobre la viabilitat de funcionament en horari nocturn i finalment emetre una resolució que l'autoritzi o el denegui.</p> <p>En cas que es tracti de noves instal·lacions, el procés administratiu que cal seguir serà el descrit en la FITXA 4.1, mentre que per a la resta d'instal·lacions caldrà sol·licitar autorització referida al seu funcionament en horari nocturn, i per tant correspondrà als municipis decidir aquesta autorització.</p> <p>Els paràmetres de referència i criteris tècnics per a autoritzar o denegar el funcionament en horari nocturn els trobem en l'Annex del Reglament.</p> <p>En aquest cas es repeteix la situació en què es pot arribar a una autorització municipal a favor del mateix ajuntament.</p>
Entrada en vigor / termini d'execució:	Es tracta d'un nou procediment administratiu d'autorització creat per la normativa de prevenció de la contaminació lluminosa. La seva entrada en vigor la marca l'inici de l'aplicació del Reglament, el 6 de maig de 2005.

FITXA 4.4	
Competència:	Autorització de funcionament en horari nocturn en façanes i monuments
Àmbit regulació:	Activitat autoritzadora
Articles Llei i Reglament:	Art. 9.9 del Reglament
Descripció:	Autorització del funcionament en horari de nit per a l'enllumenat de façanes i monuments que tinguin un especial interès històric i artístic, reconegut normativament.
Desenvolupament:	<p>La il·luminació d'elements de caràcter històric, artístic o monumental constitueix un dels casos en què el Reglament permet la il·luminació en horari nocturn.</p> <p>Aquesta il·luminació es restringeix a aquelles façanes d'edificis i monuments que tinguin caràcter artístic o històric segons la normativa de patrimoni cultural i que es trobin en zones E3 o E4.</p> <p>Per al seu funcionament caldrà que la part interessada en aquesta il·luminació presenti una sol·licitud d'autorització a l'ajuntament, el qual haurà de resoldre previ informe de l'OPCLL.</p> <p>Els valors de luminància mitjana màxima d'aquestes façanes i monuments és determinada reglamentàriament (Taula 10 de l'Annex del Reglament).</p> <p>En el cas d'il·luminació de façanes d'edificis de titularitat municipal, l'ajuntament hauria d'autoritzar-se a si mateix el funcionament en horari nocturn; en aquest cas, però, hi intervindria també l'OPCLL a partir de l'emissió d'un informe.</p> <p>Aquest procediment es limita únicament a façanes i monuments l'interès dels quals hagi estat reconegut per la normativa de patrimoni cultural; per a la resta de façanes i monuments que no comptin amb aquest reconeixement vegeu FITXA 4.1.</p>
Entrada en vigor / termini d'execució:	Es tracta d'un nou procediment administratiu d'autorització creat per la normativa de prevenció de la contaminació lluminosa. La seva entrada en vigor la marca l'inici de l'aplicació del Reglament, el 6 de maig de 2005.

FITXA 4.5	
Competència:	Autorització d'il·luminació ornamental
Àmbit regulació:	Activitat autoritzadora
Articles Llei i Reglament:	Art. 10.4 del Reglament
Descripció:	Autorització de les instal·lacions d'il·luminació ornamental que tinguin un període de funcionament superior a una setmana.
Desenvolupament:	<p>Qualsevol instal·lació d'il·luminació ornamental que tingui un període de funcionament superior a una setmana, independentment del seu règim horari de funcionament, precisarà una autorització de l'ajuntament, davant del qual caldrà presentar una memòria justificativa (respecte de les seves característiques luminotècniques i la seva necessitat de funcionament en horari nocturn).</p> <p>Així doncs, és competència municipal l'autorització d'aquestes instal·lacions d'enllumenat ornamental.</p> <p>Per a la seva autorització caldrà tenir en compte els requisits que han de complir les noves instal·lacions d'il·luminació ornamental (art. 9.10 del Reglament), tant pel que fa als valors màxims d'il·luminació residual i il·luminació que rep una façana com els sistemes d'eficiència energètica que les instal·lacions esmentades han d'incorporar. A partir d'aquesta competència els ajuntaments hauran de controlar, per exemple, la il·luminació ornamental nadalenca tant dels particulars com la instal·lada pel mateix ajuntament (ens tornem a trobar davant una situació d'autorització de l'entitat municipal a si mateixa).</p> <p>De la lectura <i>sensu contrario</i> d'aquest article es desprèn que per a il·luminació ornamental per a un funcionament inferior a una setmana no caldrà cap mena d'autorització.</p>
Entrada en vigor / termini d'execució:	Es tracta d'un nou procediment administratiu d'autorització creat per la normativa de prevenció de la contaminació lluminosa. La seva entrada en vigor la marca l'inici de l'aplicació del Reglament, el 6 de maig de 2005.

FITXA 5.1	
Competència:	Integració de la normativa de contaminació lluminosa en la intervenció administrativa de les activitats amb incidència ambiental
Àmbit regulació:	Intervenció administrativa
Articles Llei i Reglament:	Art. 10 de la Llei Art. 17 del Reglament
Descripció:	Control de la inclusió de les característiques luminotècnies de la il·luminació exterior i interior d'activitats sotmeses a intervenció administrativa ambiental. Control de la seva adequació als paràmetres fixats per la Llei i el Reglament.
Desenvolupament:	<p>La normativa d'intervenció integral de l'administració ambiental (Llei 3/1998, de 27 de febrer, i la Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats –que derogarà la primera amb la seva entrada en vigor–) crea procediments administratius per al control de les activitats amb incidència ambiental. Dels diferents procediments que crea, la tramitació i concessió de les llicències i comunicacions d'obertura de les activitats són competència municipal.</p> <p>En la informació que es presenta a l'ajuntament, cal incloure una descripció de les característiques de la il·luminació exterior o interior – només si produeix intrusió lumínica a l'exterior– segons el contingut de l'article 16 del Reglament: descripció del projecte, zona de protecció a la contaminació lluminosa on s'ubica, característiques de les instal·lacions i aparells d'il·luminació, sistemes de regulació horària, programa de manteniment i memòria justificativa d'ús en horari de nit (només en cas que s'escaigui).</p> <p>Recau, doncs, sobre l'ajuntament el control de les característiques de la il·luminació exterior a partir de la tramitació de les llicències i de les comunicacions d'obertura d'activitats i establiments.</p>
Entrada en vigor / termini d'execució:	Es tracta d'un nou procediment administratiu d'autorització creat per la normativa de prevenció de la contaminació lluminosa. La seva entrada en vigor la marca l'inici de l'aplicació de la Llei el 12 de setembre de 2001.

FITXA 6.1	
Competència:	Exercici de la potestat inspectora i de control
Àmbit regulació:	Activitat inspectora i sancionadora
Articles Llei i Reglament:	Art. 24.1 de la Llei Art. 19.1 del Reglament
Descripció:	Desenvolupament d'inspeccions i de l'activitat de control per a garantir la correcta aplicació de la Llei i el Reglament.
Desenvolupament:	<p>Juntament amb el DMAiH, correspon als ajuntaments la potestat d'inspeccionar i controlar, d'ofici o a partir de la formulació d'alguna denúncia, les instal·lacions incloses en l'àmbit d'aplicació de la Llei i del Reglament.</p> <p>Aquesta potestat pot ser exercida pel Consell Comarcal (en cas que el municipi li ho delegui) o per entitats col·laboradores de l'Administració degudament acreditades. Aquest darrer cas actualment no es pot dur a terme ja que no existeix cap entitat col·laboradora de l'Administració acreditada per a realitzar aquest tipus de control.</p> <p>Atès l'elevat component tècnic d'aquesta normativa i els coneixements específics amb què cal comptar per a exercir aquesta potestat inspectora i de control, els municipis poden recolzar-se en l'OPCLL (competència que li atribueix l'article 13.d), e) i l) del Reglament).</p> <p>Cal recordar que l'exercici de la potestat inspectora i de control farà referència tant a les característiques tècniques dels sistemes d'il·luminació inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta normativa com al seu règim de funcionament.</p> <p>En l'exercici de la potestat inspectora i de control dels ajuntaments es dóna una situació anàloga a la de la potestat autoritzatòria: els ajuntaments seran els encarregats de controlar el correcte exercici de les actuacions que els titulars d'instal·lacions d'il·luminació exterior han de dur a terme, així com l'adequació del seu règim horari a les prescripcions de la Llei i el Reglament. En aquest cas, hauran de controlar també les instal·lacions de les quals el mateix ajuntament sigui titular.</p>
Entrada en vigor / termini d'execució:	Es tracta d'un nou procediment administratiu d'autorització creat per la normativa de prevenció de la contaminació lluminosa. La seva entrada en vigor la marca l'inici de l'aplicació de la Llei el 12 de setembre de 2001.

FITXA 6.2	
Competència:	Incoació, tramitació i resolució d'expedients sancionadors
Àmbit regulació:	Activitat inspectora i sancionadora
Articles Llei i Reglament:	Art. 23 de la Llei Art. 25.1 del Reglament
Descripció:	Desenvolupament de la capacitat sancionadora en relació amb les infraccions tipificades en la normativa de prevenció de la contaminació lluminosa.
Desenvolupament:	<p>Correspon a les entitats locals la incoació i tramitació dels expedients sancionadors corresponents a infraccions del tipus lleu i greu (consulteu art. 20.1 i 20.2 del Reglament per a conèixer la tipificació de les infraccions).</p> <p>La resolució d'aquests expedients sancionadors correspon a l'alcalde/essa del municipi en el qual s'hagi comès la infracció.</p> <p>El procediment es regirà per la normativa sobre procediment sancionador vigent en el moment d'imposició de la sanció (actualment <i>Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de régimen jurídico de las administraciones públicas y del procedimiento administrativo común</i> i la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat), i el termini màxim per resoldre i notificar serà de sis mesos, transcorreguts els quals es produirà la caducitat del procediment.</p> <p>L'import corresponent a les infraccions lleus se situa entre els 150,25 € i els 601,02 €, mentre que les infraccions greus se sancionen amb imports compresos entre 601,02 € i 3.005,06 €.</p>
Entrada en vigor / termini d'execució:	La tipificació de les infraccions i la designació de les administracions competents va ser definida en el Reglament. Per tant, la possibilitat real d'exercici d'aquesta potestat sancionadora s'inicia amb l'entrada en vigor del Reglament el 6 de maig de 2005.

5 FONTS DE FINANÇAMENT

5.1 Departament de Medi Ambient i Habitatge

Temàtica / campanya:	Subvencions per a actuacions d'ordenació ambiental de la il·luminació exterior
Bases de la subvenció:	Ordre MAH/159/2006, de 29 de març, per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts d'actuacions d'ordenació ambiental de la il·luminació exterior i s'obre la convocatòria per a l'any 2006 (codi de la convocatòria 03.01.06).
Darrera ordre de subvenció:	Resolució MAH/493/2010, de 10 de febrer, per la qual es convoquen les subvencions per a la realització d'actuacions d'ordenació ambiental de la il·luminació exterior durant l'any 2010.
Actuacions subvencionables:	a) Redacció de plans municipals per a l'adequació de la il·luminació exterior existent que siguin d'abast comarcal. Per tant, no se subvencionen els d'abast municipal. Segons informació de la web de l'OPCLL, actualment ja no se subvenciona la realització dels plans municipals d'adequació. b) Actuacions o execució de projectes d'adequació de la il·luminació exterior existent, per exemple: làmpades, pàmpols, reguladors horaris i reductors de flux lluminós. Les actuacions han d'haver estat incloses en el Pla Municipal d'Adequació de la Il·luminació exterior,. En cas contrari no se subvencionen.
Beneficiaris:	Consells comarcals: per a les actuacions subvencionables descrites en l'epígraf a). Ajuntaments: per a les actuacions subvencionables descrites en l'epígraf b).
Quantia ajuts:	L'import de les subvencions per a actuacions de l'epígraf a) és d'un mínim de 12.000 € i un màxim de 30.000 € per cada consell comarcal. L'import de les subvencions per a actuacions de l'epígraf b) és d'un màxim del 50 % del cost de l'actuació o inversió subvencionable, amb un màxim de 40.000 €. Les dotacions màximes poden ser modificades en la convocatòria de subvenció.
Més informació:	Web de l'OCLL: http://mediambient.gencat.net/cat/el_medi/atmosfera/lluminosa/inici.jsp?ComponentID=112918&SourcePageID=593#1

5.2 Institut Català de l'Energia

Temàtica / campanya:	Subvencions per a formació, sensibilització i assessorament en estalvi i eficiència energètica
Bases i ordre de la subvenció:	Ordre ECF/410/2009, de 29 de juliol, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió de les subvencions en règim de concurrència competitiva en l'àmbit de la formació, difusió, informació i assessorament en el marc del Pla d'acció de l'estratègia d'estalvi i eficiència energètica i del Pla d'energies renovables, i s'obre la convocatòria per a l'any 2009.
Actuacions subvencionables:	<p>Les actuacions subvencionables en relació amb la prevenció de la contaminació lluminosa fan referència a l'organització de sessions de formació sobre la matèria i a la seva difusió entre col·lectius que puguin resultar afectats per la normativa:</p> <p>a) Organització de cursos de formació energètica per als tècnics municipals que possibilitin la millora de l'eficiència energètica de les instal·lacions municipals.</p> <p>b) Organització de cursos de formació no reglada en matèria d'estalvi i eficiència energètica o energies renovables.</p> <p>c) Organització de congressos, simposis, jornades, seminaris i exposicions i tallers educatius en matèria d'estalvi energètic, energies renovables i mobilitat energèticament eficient.</p> <p>d) Elaboració de materials i productes audiovisuals, plataformes o eines interactives, edició de publicacions i materials, realització de projectes educatius, així com també expressions i actuacions culturals i artístiques.</p> <p>e) Servei d'assessorament energètic a col·lectius.</p>
Beneficiaris:	<p>Corporacions locals, altres ens dependents de corporacions locals, consorcis dependents de corporacions locals.</p> <p>També: empreses privades, fundacions, altres institucions sense finalitat de lucre, altres ens corporatius i universitats públiques.</p>
Quantia ajuts:	<p>Per a l'epígraf a), fins a un 75 % dels costos d'organització amb un màxim de 100 € per hora lectiva de curs.</p> <p>Per a l'epígraf b), fins a un 50 % del cost elegible, amb un màxim de 10.000 €.</p> <p>Per als epígrafs c) i d), fins a un 50 % del cost elegible, amb un màxim de 15.000 €.</p> <p>Per a l'epígraf e), fins a un màxim del 75 % del cost elegible, amb un màxim de 50.000 €.</p>
Més informació:	<p>Web de l'ICAEN, apartat d'Ajuts i Subvencions</p> <p>http://www20.gencat.cat/portal/site/icaen</p>

Temàtica campanya:	/ Subvencions per a l'estalvi i eficiència energètica
Bases i ordre de la subvenció:	Ordre ECF/407/2009, de 15 de setembre, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió de les subvencions d'estalvi i eficiència energètica en règim reglat en el marc del Pla d'acció de l'estratègia d'estalvi i eficiència energètica, i s'obre la convocatòria per a l'any 2009
Actuacions subvencionables:	Les actuacions subvencionables en relació amb la prevenció de la contaminació lluminosa fan referència a actuacions d'anàlisi de consums i substitució d'elements d'il·luminació: a) Auditories energètiques d'edificis i serveis no industrials existents b) Millora de l'eficiència energètica a l'enllumenat interior i de façanes d'edificis existents. c) Millora de l'eficiència energètica a l'enllumenat exterior existent.
Beneficiaris:	Corporacions locals, altres ens dependents de corporacions locals, consorcis dependents de corporacions locals. També: empreses privades, fundacions, altres institucions sense finalitat de lucre, altres ens corporatius i universitats públiques.
Quantia ajuts:	Per a l'epígraf a), un 75 % del cost elegible fins a un màxim de 3.500 €. Per a les auditories d'enllumenat serà del 50 % del cost total del treball, amb un màxim de 50.000 € per a municipis de més de 100.000 habitants i de 25.500 € per a la resta de municipis. Per a l'epígraf b), un 22 % del cost elegible fins un màxim de 10.000 € per a un bloc d'habitatges, o 50.000 € per a edificis destinats a altres usos. Per a l'epígraf c), un 20 % en el cas de projectes d'introducció de làmpades d'halogenurs metàl·lics, i un 40 % del cost elegible en la resta de projectes.
Més informació:	Web de l'ICAEN, apartat d'Ajuts i Subvencions http://www20.gencat.cat/portal/site/icaen

Temàtica campanya:	/ "Pla Renova't" per a enllumenat de comerços
Bases i ordre de la subvenció:	Ordre ECF/558/2009, de 10 de desembre, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió de subvencions del Pla Renova't d'Enllumenat Interior de Comerços a Catalunya, i se'n fa pública la convocatòria per a l'any 2010.
Actuacions subvencionables	Si bé la campanya fa referència a l'enllumenat interior, cal tenir present que la normativa reguladora de la prevenció de la contaminació

	<p>Il·luminosa es refereix també a la il·luminació interior que provoqui intrusió lumínica a l'exterior; per tant, la present convocatòria pot ser útil per a finançar canvis en aquest tipus d'enllumenat.</p> <p>Les actuacions subvencionables són:</p> <p>a) Substitució de bombetes, fluorescents, làmpades i equips per d'altres més eficients que permetin reduir el consum elèctric en, com a mínim, un 30 %.</p> <p>b) Instal·lació de sistemes de control d'encesa i de regulació de nivell d'il·luminació que permetin un estalvi energètic de, com a mínim, un 20 %.</p> <p>c) Reubicació dels punts de llum de manera que es redueixi el consum elèctric com a mínim en un 30 %.</p>
Beneficiaris:	<p>Empreses constituïdes amb personalitat jurídica pròpia.</p> <p>Persones físiques que desenvolupen activitat empresarial.</p>
Quantia ajuts:	<p>Subvenció fins al 30 % del cost elegible de la nova instal·lació fins a un màxim de 15.000 €.</p> <p>El cost elegible de la inversió ha de ser com a mínim de 500 €, i inclou únicament la compra de material i la seva instal·lació (s'exclouen els treballs complementaris de paleta, pintura, etc.).</p>
Més informació:	<p>Web específic per a aquesta convocatòria de subvenció:</p> <p>http://www.plarenovat2010.cat/</p> <p>Web de l'ICAEN, apartat d'Ajuts i Subvencions</p> <p>http://www20.gencat.cat/portal/site/icaen</p>

5.3 Diputació de Girona

Temàtica campanya:	<p>Campanya "Del Pla a l'Acció", per a la subvenció del desenvolupament d'actuacions incloses en els Programes d'Acció Local resultants del procés d'Agenda 21 (millores en les instal·lacions i sensibilització ambiental)</p>
Bases de la subvenció:	<p>Edicte d'aprovació de les bases de la campanya "Del Pla a l'Acció", dirigida als ajuntaments de la demarcació de Girona i als consells comarcals gironins que tinguin aprovat un Pla d'acció local per a la sostenibilitat (PALS) (BOPG núm. 211 de 03.11.2008).</p> <p>Les bases s'han modificat de forma pràcticament anual en ocasió de cada convocatòria de subvenció.</p>
Darrera ordre de subvenció:	<p>Convocatòria d'ajuts per a la campanya "Del Pla a l'Acció" per a l'any 2010 (BOPG núm. 32 - Annex 1 de 17.02.2010).</p>
Actuacions subvencionables:	<p>Les actuacions subvencionables en relació amb la prevenció de la contaminació lluminosa fan referència a la línia de subvenció per a la</p>

	<p>disminució de les alteracions ecològiques en municipis, bé sigui a partir de modificacions d'instal·lacions o a partir de desenvolupar actuacions de sensibilització:</p> <p>a) Accions de reducció de les emissions contaminants</p> <p>b) Accions d'atenuació de la contaminació lluminosa</p> <p>c) Accions de millora de l'estalvi d'energia, aigua i altres recursos</p> <p>d) Sensibilització i educació ambiental</p> <p>Cal tenir en compte que no se subvencionarà l'execució d'obra civil per a realitzar canvis d'enllumenat.</p>
Beneficiaris:	Ajuntaments de la província de Girona que hagin aprovat definitivament un pla d'acció per a la sostenibilitat (d'abast municipal o més ampli).
Quantia ajuts:	<p>En cas de peticions d'abast municipal: fins a un 85 % de les despeses amb un màxim de 10.000 € per a municipis de menys de 1.000 habitants i 15.000 € per a municipis de més de 1.000 habitants.</p> <p>En cas de peticions per a actuacions de caràcter supramunicipal: fins a un 95 % de les despeses; l'import màxim resultarà de la suma dels imports màxims subvencionables per a cada municipi participant en la proposta.</p>
Més informació:	http://www.ddgi.cat/webddgi/noticia.do?opcio=0&codi=1142

6 PER A AMPLIAR INFORMACIÓ

Webs d'interès:⁶

- Departament de Medi Ambient i Habitatge › El Medi › Atmosfera › Prevenció de la Contaminació Iluminosa

http://mediambient.gencat.net/cat/el_medi/atmosfera/lluminosa/inici.jsp?ComponentID=112918&SourcePageID=593#1

- International Dark Sky Association

www.darksky.org

- Comission Internationale de l'Eclairage, associació dedicada a l'intercanvi d'informació i experiències en l'àmbit internacional en temes de ciències i il·luminació, enllumenament, color i visió, fotobiologia i tecnologia de la imatge.

www.cie.co.at

- Associació Cel Fosc, associació sense ànim de lucre dedicada a treballar per a la millora de l'enllumenat públic i privat, que ha participat activament en el foment de l'aplicació de la normativa de prevenció de la contaminació lluminosa a Catalunya.

www.celfosc.org

- Portal web TECNICAT, web impulsada per un grup de tècnics relacionats amb les instal·lacions d'enllumenat dels àmbits municipals i territorials de Catalunya, que té per objectiu oferir informació i ajuda als professionals del sector

www.tecnicat.org

Bibliografia d'interès:

- CASADO CASADO, Lucía (2007). "Las administraciones públicas ante la contaminación lumínica. Análisis del modelo de prevención y control instaurado en Cataluña". *Revista Española de Derecho Administrativo*. Número 134.
- CASADO CASADO, Lucía (2007). "El papel de los municipios en la prevención, ordenación y control de la contaminación lumínica". *Revista de Estudios de la Administración Local y Autonómica*. Número 304.

⁶ Darrera consulta: 31.05.2010

- JUNQUERA MURIANA, Isabel (2008). *La prevenció de la contaminació lumínica a Catalunya. Especial referència als municipis*. Col·lecció Quaderns de Dret Ambiental, 2. Publicacions URV, A+C (UTE Arola Editors SL – Imatge 9, SL / Cossetània Edicions). 151 pàgs.
- SOCIEDAD DE CIENCIAS ARANZADI i CADEM-GRUPO EVE (2006). *Consideraciones sobre el Uso Racional de la Energía y la Contaminación Lumínica*. 1a edició. Diputación Foral de Guipúzcoa. 52 pàgs.

